

تورکجه سی مدرسیدر [مفصل عثمانلی تورکجه سی قواعدی، وداها صو کرا، یعنی بش الی سنه قدر بوندن اول مدرس «ژان دونی» نك فرانسجه اولارق نشر ایتدیکی مکمل و مفصل صرف و نحو کتابی، بوساجده حس ایدیلن بوشانی تامیله دولدور مشسه ده، «پروفور سامایلوویچ» ک بویکی کتابی ده هر حاله استفاده دن خالی دکلدن .

اثر، مختصر رمقدمه دن و «تورکیه تورکجه سی» نك سائر تورک لهجه لری آراسنده کی موقع و اهمیتندن باحث خصوصی برمدخلدن صو کرا، باشلیجه اوچ قسمه تفریق ایدیلشدر. ایلك قسمی تورک لساننک صوتیاتی (فونتهیک)، صائته و صامتته لک تلفظ قواعدینی احتوا ایتکده در. ایکنجی قسم مورفولوژی دن باحثدر؛ اوچنچی قسم ایسه باشلیجه نحوه منحصر در. مؤلف، داها ایلریده، آمام ایدیله مش اولان بوصرف و نحو کتابنک متباقی جلدلری نشر ایتدی و عد ایتکده در. واقعا پروفور، اثرینک مقدمه سنده، پک متواضعانه برصورتده، اثرینک مختصر اولدیغنی ایلری سورویور سه ده، بومهم و کنیش ساجده کی بوشلغه یکی بر اثر علاوه سی، هیچ شبهه یوقدرکه لسانیات نقطه نظرندن شایان شکر اندر. یالکز، مؤلفک، «ترانسقریبسیون» مسئله سنده «رادولوف» ک قبول ایتدیکی اسکی سیسته می قبول ایتکده نه قدر اصابت ایتدیکنی، دوغروسی، تعیین ایده میورم . داها یکی سیسته ملردن بریسی قبول ایدیلش اولسه یدی، بلکه داها فضلہ - فونتهیک اعتباریله - غایه یه یا قلاشیلمش اولوردی ظننده یز. مع مافیہ بوکار غمأ، اثر، قیمت علمیه سندن هیچ برشی غیب ایتمه مشدر .

۱ . صهفر اولغلی

اوریا تالیبا Orientalia — «له یینغراد عمومی کتبخانه سی» نشریاتندن، سه ری ۵، جلد ۱، له یینغراد، ۱۹۲۶، صیفه XIV + ۲۰۰، مدیری: پروفور مارر.

«له یینغراد عمومی کتبخانه سی»، کندی داخندن محفوظ بولونان مختلف علم شبهه لری عاند زنیکن اثر قولکسیونلری حقنده برمدتدبیری دوام ایتدیردیکی سلسله نشریاتی توسیعا، آیرجه، برده شرق شعبه سنی تشکیل ایدن یازمه اثرلرک هیچ اولماز سناک مهمازی حقنده بعض معلومات ویرمک ویا اولاری قیما طبع ایتدیرمک صورتیله، شریقات و توریات ساحلرینه ده خدمت ایتدی تحت قزاره آلمش، و شیمدی یه قدر درت سه ری یه منقسم بولونان کتبخانه نشریاتنه، «اوریا تالیبا Orientalia» نامیده دیگر بر مستقل سلسله داها علاوه ایتله مشدر . بومهم تشبثک ایلك

محصواتی، ۱۹۲۶ سنه سنده انتشار ایدن «اوریا نالتا» مجموعه سنک بویلاک نومروسی تشکیل ایتکده در. اثر، بویوک براهتم و دقتله، پروفیسور «مار»ک تحت اداره سنده انتشار ایله مشدر. مجموعه، کنیش توریات علمنه خدمت ایتک مقصدینی ده استهداف ایتدیکندن، دوغرودن دوغرویه ایلک نسیخه سی، ۱۹۲۶ ده «باکو» ده انعقاد ایتمش اولان «تور قولوژی قونفره سنه» اتحاف ایدیلشدر. مدیر اولق حسیله «پروفیسور مار» مجموعه نك هدفنی بویله تصور و احاطه ایتکده در: شرق، کرک مستقل و کرکسه مستملکه حالنده اولسون، هر آن بویوک برترقی ایله ایلر یله مکده در؛ و بشری انکشافده آتیا مهم رول او بنامغه نامزددر. حقیقی شرق، اوروپا ایله متساند بر قوتله تنفس ایتدکنن صوکره، کندی دخی کنج بر عالم حالی اکتساب ایله مشدر. بوسیدن دولاییدرکه شرق وغرب آراسنده کی صنعی حدود تدریجاً محو اولمغه یوز طوتمش، و شرق، دکل یالکنز اقتصاداً، عینی زمانده، ازمنه قدیمه دن بری مجهز بولوندیغی مدنیتله ده بشری مدنیته خدمت ایتکده بولونمشدر. فقط بشری مدنیت حقنده کی معاصر «مه تودیک» آکلایدشمز کافی درجه ده توضح ایتدیکندن، استقباله بو واسع مدنیته خدمت ایده جک اولان کنج مدققلری بویکی خطالردن تحذیر ایتک ارزوسیه، بویکی مجموعه لک انتشارینی «پروفیسور مار» الزم بولمده در. پروفیسورک نقل ایتدیکنمز بوقیصه نظریه سندن صوکره، مجموعه نك علم عالمی ایچون نه قدر بویوک برقازانچ اولاجنی کندی کنیدینه توضح ایتکده در. سنه لرحه استفاده سی محدود بر ساحه ده قالان، یالکنز بعض پک محدود بختیار مدققلر طرفندن ایریشیله بیلن «له نینغراد» عمومی کتبخانه سنک نادر یازمه قولکسیونلری، بوندن بویله، بوتون مدققلرک نظر تدقیقنه وضع ایدیله جکدر. بویکوزهل فرصتدن استفاده ایده جک اولانلر، باشلیجه توریات و شرفیات متوغلیری اولدیغندن، مجموعه نك توریات علمی ایچون ایده جکی خدمت و معاونت شایان اهمیت اولاجقدر. مجموعه، مندرجات اعتبار یله ز نکین و علمی ماهیتده در: شورالرا اتحادی علوم آقاده میسی اعضا سندن «قراچقوفسکی» و قتیله «رزق الله خاسونی» [۱۸۲۵-۱۸۸۰] طرفندن عربجه بیه ترجمه ایدیلش اولان روس افسانه نویسارندن «قریلوف» ک حکایه لرینی مجموعه ده قید ایله مش و ایضاحات ویرمشدر. «به رتله لس»، له نینغراد کتبخانه سنده محفوظ بولونان «حکیم زاری» یه تاند «دستور نامه» نك یکانه دوغرو نسیخه سنی، اولدیغی گئی نشر ایتمش، و آریجه ده روسیجه بیه ترجمه ایله مشدر؛ «زاری» حقنده آریجه مختصر معلومات دخی موجوددر. نهایت، توریاتچی مستشر قاردن پروفیسور «ساموئیلوویچ» اسکیدنبری تدقیق ایتدیکی «علی شیرنوائی» نك، ینه عینی کتبخانه ده بولونان یازمه «میزان الاوزان» نامنده کی اثرینک بعض مهم پارچه لرینی، اولدیغی گئی نشر ایله مشدر. بویارچه نك

برنجی قسمتی اثرک مقدمہ سی، ایکنجی قسمتی ایسہ ینہ «نوائی» نک دیکر اثر لرنده اصلا تصادف ایدمہ دیکمز مثلاً: «طوبوغ، قوشوق، مستزاد، الخ» کبی تورک نظم طرز لرنینک ایضاح و تعریفی تشکیل ایتمکده در. طبعه اساس اولان متن پک اسکي اولمایوب تقریباً (۱۳۲۰ھ) سنه لرنده استنساخ ایذیلشدر .

تورک ادبیاتنه خاص ملی نظم شکل لرنی اوکره نمک ایچون، «میزان الاوزان» ده کی بوقسمک اہیتی پک صریحدر. یالکز، پروفسور «سامائیلوویچ» بوقسمی نشر ایدرکن، آنجاق پک محدود حاشیہ لر علاوہ ایذہ یلمش، وسادہ جہ متنک نشری ایله اکتفا ایتمشدر. مع مافیہ «کوپرلی زاده فؤاد بک»، ادبیات تاریخی اعتباریله پک مهم و ضروری اولان بوایشی یا پمش، مجموعہ مزک بوجلدنہ «توبوغ» حقندہ کی مقالہ سندہ، «میزان الاوزان» ک پارسدہ کی داہا اسکي و داہا صحیح نسخہ سندن اقتباساً اسکي تورک نظم شکل لری حقندہ اطراف لی معلومات ویردیکی کبی، «بابرشاہ» ک شیمدی بہ قدر ہیچ برعالمہ معلوم اولمایان «عروض» رسالہ سندن دہ عین مسئلہ حقندہ کی قسم لری اقتباس و علاوہ ایتمش، و بوتون بونلری بومسئلہ حقندہ کی سائر تتبعاتنک نتایجیلہ دہ ترکیب ایذہ رک، عمومی تورک ادبیاتی تاریخنک بوجہول مسئلہ لرنی لایقیلہ تنویر و ایضاح ایتمشدر. بناءً علیہ، فؤاد بک مقالہ سنک نشرندن صوکر، «پروفسور سامائیلوویچ» ک نشر ایتمدیکی بویکی و قصور لی متن، مع الاسف، اہیتی آرتق تماماً غیب ایتمش صایلا بیلیر. مع مافیہ، فؤاد بک بومقالہ سندن خبردار اولامایہ جنی جہتلہ، «پروفسور سامائیلوویچ» بوخصوصدہ طبیعتیلہ معذوردر. ہر حالہ «اوربانتالیا» نک مستقبل جلد لری، بوایلک جلد کبی، «تورکیات» ایچون دہ چوق مفید مالزمہ بی محتوی اولاجقدر قناعندہ یز .

۱ . مہضر ارغلی

م . ت . جابلیقا: اوربانتالیا تورک لری (الخ) — اوقسورد، ۱۹۱۸، ۲۴۲ ص.

M.T.GZAPLIKGA. The Turks of Central Asia in History and at the Present Day. An Ethnological Inquiry into the Pan-Turanian Problem, and Bibliographical Material relating to the Early Turks and the present Turks of Central Asia. Oxford 1918. 242 pp, 80.

کتابک ۱۲۰ نجی صحیفہ سندہ ہر نہ قدر تورک لہ متفق لرنیندہ عقد ایذیلش اولان متارکدن بحث ایذیلورسہ دہ، اثر، حرب عمومی نکتہ نتیجہ سی ہنوز تماماً تثبیت ایذیلہ دیکی برائندہ یازیلشدر.